

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 5 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 5 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

Fejedelmi látogatások.

Arad, július 30.

(P.) A legközelebbi napokban Bécsbe érkezik a *csár* királyunk látogatására. *Ferencz József* király a fejedelmi látogatót az alkalomhoz méltó módon fogja fogadni és megtesz minden előkészületet, a mint az e rendkívül fontos látogatásnak a legjobban megfelel. A monarchia népei és különösen Magyarország nagy megelégedéssel és érthető büszkeséggel tekintenek az orosz uralkodó látogatása elé. A csári koronázás óta ez az első látogatás, melyet az orosz birodalom ura egy szomszédos állam uralkodójánál tesz és Magyarország büszkesége e nagyszerű eseménynél onnan ered, hogy a csár legelső és legfontosabb cselekménye: *Ferencz József* királyt megtisztelni látogatásával. Magyarország egy nagy békemunkával van elfoglalva s elfeledett mindent ami kellemetlent utjába vezetett a történelem. Elismeri, hogy utazásával a csár szintén egy jókora darab békemunkát végez, és hogy a két uralkodó személyes érintkezése a békének hasznos lesz, a világbékét biztosítani fogja. A minden oroszok csárja ezt a biztosítást hozza Bécsbe és ez zálogát képezi Európa nyugalmanak és békéjének, az osztrák-magyar monarchia békés haladásának és fejlődésének, amely monarchia gazdasági fejlődését külső bonyodalmak nem fenyegetik. Ezen értelemben üdvözli Magyarország a békés érzelmű csár látogatását a legszívélyesebben és csak azt az egyet sajnálja, hogy nincs

módjában a felséges látogatót magánál, saját fővárosában üdvözölni.

Ehhez a jelentőséges fejedelmi találkához nem sokára egy másik, ha lehet még jelentőségesebb találkozás fog minden valószínűség szerint csatlakozni: *Ferencz József* király látogatása *Károly* román királynál. Nem az a köülmény teszi e látogatást jelentőssé, hogy a hatalmas meglátogatja a kevésbé hatalmast és nem békés érzelmek és barátságos szomszedság megállapítása a cél. E két előkészítő állapoton a két uralkodó már évek sora óta tulesett. De nyughatatlanodik a Balkán. Folyton pöfög, bugyborékol, mint holmi boszorkány üst és senki sem tudhatja, hol lázad fel a legközelebbi pillanatban a féken tartott szenvedély és okoz ieküzdhetlen bonyodalmakat. A balkán államok integritását mindig védjük és jóakarunkat mindenkiel szemben ismételtén bebizonyítottuk, de a kiszámíthatatlan elemek zavarják a nemzetek megbizhatóságát és az uralkodók személyes barátsága kezd teljesen biztos zálogként szolgálni. Román szomszédainktól épen nem irigyeljük e megtisztelő fejedelmi látogatást, sőt örülünk neki és reméljük, hogy az odavaló fektelen elemek azt az egyedül lehetséges tanulságot fogják abból meríteni, hogy Romániának a legjobb, legbékésebb és legbarátságosabb lábón kell állani Ausztria-Magyarországgal, ha királyának akaratával párhuzamos reményeket istápol.

Sándor, Szerbia itju királyának budapesti látogatása is immár biztosabb kilá-

tásba jutott. A két ország, Magyarország és Szerbia közvéleményét lassan, de biztosan készítik elő e eshetőségre és tudni óhajtják, mint fognak fel innen is, tulnan is e látogatást. Ami Szerbiát illeti, ott az egész közvélemény egyetért e látogatással. A Drina partjan óhajtják e látogatást és opportunusnak, magától értendőnek tartják azt. Itt Magyarországon pedig azzal az örömmel és lelkesedéssel fogadják *Sándor* szerb királyt, melyre a békeszerető Magyarország csak képes és rajtuk nem fog mulni, hogy e látogatást a királyra és népére nézve feledhetlenné tegyék.

Szeptemberben királyunk hü barátja és szövetségese: a *német császár* is ellátogat hazánkba. A két jó barát, ha lehet, még szorosabbra fűzi a baráti köteléket és a magyar nemzet vágyva várja a pillanatot, melyben lelke mélyében örvendve üdvözölheti a rokonszenves német császárt.

Tanulmányok a kiállításból.

— A fővárosi és pénzügyi pavillon. —

Budapest, július 29.

A mint a főkapunál a szép vashidon átjövök, a kiállítás területére lépünk, egy szép, halvány rózsaszínre festett, kupolás oszarnok tűnik szemünkbe. Ez Budapest székes főváros pavilionja. Előtte a kertészet feltűnő remeke, a gondosan és művészi szakértelemmel készített pázsit-díszterül el a szegély- és szőnyegvirágok tarka színpompájával, változó alakjaival. Egy kis részlet ez a más világ tündérvilágából, melynek folyton viruló, üde színe s a virágok gazdag színárnyalata és vegyülete édes örömmel gyö-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A vámosiak bárója.

Irta: Vértessy Arnold.

Kis köpözös emberke volt ócska, régóta divatból kiment szabású fekete kabátban s olyan kalappal, a melyet talán huszonöt évvel ezelőtt hordtak, vagy talán soha sem hordtak. Inkább látszott valami vén osztrákának mint magyar mánásnak. De a vámosiak büszkéek voltak rá s ha végiment az utozán, összedugták a fejeiket s fontoskodva mondták egymásnak:

— A báró!

Mintha nem ismerte volna apraja, nagyja, az egész Vámos. De azért valahányszor meglátták az utozán, mindig így szóltak maguk közt:

— Ugyan hová megy a báró?

Pedig azt is tudták, hogy hová megy. Ezek óta tudták már, pontosan, szabályosan.

Réggel kilencz órától tízig a piacon sétál s nézegeti a kövér libákat, kappanokat, csirkéket, a gyümölcsös kosarakat, melyekből oly csábítóan kandikál ki a piros cseresznye, az aranyszínű kajszin barack, a körte az alma, aztán nagy halmokban a zöldség, kerek, kemény, ropogós káposztafejek, hatalmas kalará-

bék, zöldbab, mely oly puhának látszott mint a vaj.

A báró sóvár pillantásokkal nézegetett végig mindent, szóba állt a kofákkal és a falni asszonyokkal, megkérdezte, hogy adják a libát, a csirkét, a barackot, a vajat; de már tudták, hogy semmit sem vásárol, legfeljebb egy osztrákoska hónapos retket, a mit betakarogat a zsebkendőjébe, ugy teszi a kabátja hátulsó zsebébe.

Tizenegy óra felé bemegy a cukrászhoz: — No hogy van Raposák? Bejöttem magához egy kicsit.

Minden nap így megy ez s minden nap ugyanezt feleli Raposák cukrász. Köszöni alásan, csak megvan valahogy, ámbár az idő mulik, az ember öregszik. Hát a méltóságos ur?

— No, no, én is csak megvolnék, — felel a méltóságos ur.

Ő méltósága kérdészködik a teinsasszonykáról s arra bejön a boltba a teinsasszonyka, kövér, már cseppet sem fiatal matrona. Legelső dolga, hogy az urát pirongatja:

— Ejnye meg sem kínálok a méltóságos báró urat?

A cukrász ugyan már kínálta, de a méltóságos báró ur semmit sem fogadott el s a teins asszonyka is hiába kínálja. Nagy erőte-

tésre, hogy „legalább az én kedvemért” ezt az egyet, elvesz egy darabka almás lepényt.

— Nagyszerű, — dicséri az asszonynak, a ki az almás lepényeket maga készíti; — felséges. Meg kellene aranyozni a kezét.

De hiába kínálják, hogy hát tessék még egyet, no legalább még egyet; nagyon ritkán sikerül megetetni vele még egy másodikat.

Félórai beszélgetés után menni készül a kotorása a zsebében. Fizetni akar.

— No az volna a szép, — támadnak reá a cukrász is meg a cukrászné is.

Es erőnek erejével vissza kell dugnia zsebébe a pénzt.

— De akkor nem jövök többé magukhoz, — zsémbel a báró.

Másnap azonban mégis csak eljön. Harmincz év óta jár már oda. Oda járt mikor még a Raposák apósáé volt a bolt s oda fog járni, ha még él, mikor majd a Raposák fia vesszi át az üzletet.

Fél tizenkettőkor a plébániára ballag, a hol rendesen ott marasztalják ebédre. Hiába tiltakozik, hogy nem maradhat, igazán nem maradhat. Néha próbál elszökni, de megcsipik s a plébános, a ki jókedvű, vendégeskedni szerető házigazda kitalálta a módját, hogy kell a méltóságos bárót ott tartani. Eldugják a kalapját.

nyörködteti a szemet, emeli a kiállítás díszes, ünnepi fényét.

A bejárat nagy vasrácsu kapujától jobbra és balra egy-egy fülke van, a melyekben a főváros leányiskoláinak kézimunkái helyeztetek el. Közöttük nem egy igazi remekmű vonja magára a figyelmet.

A kupola alatti főcsarnokban balról a még be nem fejezett építési remekműnek, a bazilikának keresztmetszetű modellje látható azon állapotban, a mint az teljes befejezésre készre lenni fog; jobbról a főváros összes könyvkiadványai s a falakon remek olajfestmények vannak. A háttérben, mely kárpittal van bekerítve, Benczur „Budavár visszafoglalása” című nagyszerű olajfestésű képe gyönyörködteti a szemlélőt. Minél tovább nézi az ember ezen gyönyörű alkotást, annál szebbnek, elragadóbbnak találja s egyre csak azt várja, mikor harsan föl az ágaskodó paripán ülő vitéz harsonája.

A csarnok nyugoti szárnyában a főváros csatorna-hálózatának, vízvezetékének s a villamos vasút hálózatának tervei s térképei láthatók, valamint az egész várost és határát feltűntető domborzatú térkép s a Dunapart platikus képe. Az egyik oldal-fülkében a Felsége, a király életnagyságu olajfestményű képe van a koronázási kardvágást ábrázolva. Hazánk nagy férfainak arcképei díszítik a falakat.

A keleti szárnyépületben egy községi ovoda mintája látható, mellette fizikai és optikai eszközök, a kösvágóhid plasztikuma, továbbá az Aquinkum romjai, a m. király palotájának kibővített modellje és számos térkép képezik a tanulmány tárgyait.

A tárgyak oly szépek, oly kedvesek, hogy szinte vendégszeretőleg marasztalják az embert s majdnem fennhangon mondják: „Ne menj el, maradj itt.” Ebben is előljárt a székes főváros, melyet nem ok nélkül tartunk mi magyarok édes hazánk szívének. Ez a szív igazán és nemesen dobog; benne annyi a szeretet, annyi a mély érzelem, melyből bátran meríthet honfi és idegen. Hadd dobogjon, hadd verjen ez a szív tovább, sokáig, örökké!

Ezen pavillonnal szemben a kereskedelem, pénz- és hitelügy emeletes csarnoka. Külsője keveset ígér s érdekes látnivalóval nem igen bízhat. De tévedne, aki csak szerény külsője miatt nem látogatná meg.

Az előcsarnok azonnal elosztja a bizalmatlanságot, mihelyt belépünk. Az eléggé tágas teremben — földszint — három nagy üvegszekrény tárja fel tartalmát. A benne elhelyezett kereskedelmi cikkek tarka színezete és sajátos alakjai nyomban sejtetik, hogy kevés van közöttük európai készítmény.

Az első szekrény „keleti minta-tár” címmel van ellátva. Gyönyörű és díszes

majolika, agyag- és kőedény tárgyak vannak Bombay, Marokkó-, Serajevo-, Konstantinápoly-, Szaloniki- és Kalkutta városokból. A második szekrényen „keleti import-cikkek” felirata arról tájékoztatnak, hogy miféle kézműtárgyak szállítatnak hozzánk Keletről. Látnunk itt vas, kőedény, üveg, háziváson, porcellán, képkerekek; konyhaedények, kefék, gyöngy és selyem árucikkeket Tunisz-, Janioza-, Bombay-, Batavia- és Ceylonból. A harmadik szekrényben keleti műipar-cikkek közül van csinos gyűjtemény. Aranyos készű szövetek, gyönyörű szőnyegek, legyezők, rézművek, fajant és porcellán tárgyak művészi kivitelben.

A jobbra nyíló termekben üvegszekrények, illetve álványok sorakoznak egymás mellé. Ezekben a világkereskedelem érméi és pénznemei halmozottak fel. Érdekesek azon papír- és hamisítványok, melyek ugy hazánkban, valamint a külföldön előfordultak.

Az emeletre vezető lépcső alján a régi úrmétekekből kiállította Kis-Szeben köből farragott gabonamérőjét. Beregmege a köből, Ungmogye a pozsonyi mérő, Zemplén- és Ungmogye a régi „véka”-k egy-egy mintáját, Temesmege pedig piaci hiteles mérleget. Az udvaron egy teherárúkkal megrakott szekér várakozik indulásra.

Az emelet nagy részét a reklámtárgyak kiállítása foglalja el. Számtalan villamos automata van itt, melyek egy-egy 20 filléres bedobása után elkezdnek zenélni, táncolni, avagy csokoládé-, bonbonok-, cukros mandula stbvel megtöltött dobozokat hullatnak ki magukból. Itt van a gyermekek kedvenc szórakozási helye; s ha egyebet el is felednek a látottakból, ezt az egyet sokáig emlegetik, főleg azt a bóbítást tyukot, a mely tojást bocsát ki magából s kotkodálva köszöni meg a belédobott 20 fillérest.

Az oldal teremben Magyarország külkereskedelmének statisztikai térképeit láthatni. Az utolsó szoba be van sötétítve. Kétfelét osztott egyik fülkéjében a debreczeni, másikban nagyszabedni országos vásár plasztikája látható.

Örömmel jegyezzük meg, hogy az itt elhelyezett zenélő és villamos automaták magyar gyár készítményei. Tehát ezen iparunk is annyira fellendült, hogy minden importot nélkülözhetünk.

REBUSZ.

IDŐJÁRÁS.

Légsúlyosság: reggel 7 órakor 757.0 milliméter. délután 2 órakor 755.1 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 22.8, délután 2 órakor C° + 32.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor DK. 4. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az erőszaknak végre fénytelen engedni ő méltósága s duzzogva leül az ebédhez. De olyan szives házigazdára nem lehet sokáig haragudni s ő méltósága is kiengesztelődik.

A plébánosnak finom borai vannak s szeret kocsintgatni.

— No méltóságos uram, még ebből a viszontaiból. Ebből a neszmélyiből.

Ő méltósága azonban elhárítja: — Nem, édes papom, köszönöm, már nem.

Nagyon mértékletes ember, keveset iszik, keveset eszik, ámbar torkig lehetne ennie, innia, mert Vámoson mindentelég hívogatják ebédre, vacsorára, főképp ha vendég van valamelyik háznál, a mikor nagy dicsőségére szolgál az a háziurnak meg a háziasszonynak, hogy báró is ül az asztalnál.

Néha a háziasszony erővel bedug a zsebébe egy csomó szalon cukorkát vagy egy szép narancsot. Azt haza viszi a könyvkötő gyerekeinek, a kinek a házában lakik. Ha a plébános vagy Borberekék egy pár palack finom viszontait vagy neszmélyi asrut küldenek, avval mindig a könyvkötőnek kedveskedik. Az asszonynak virágot is hoz a Borberekék kertjéből, a legnagyobbik fiúnak pedig olvasni könyveket a kaszinóból.

Az egész háznép szereti s ki nem erőszentén onnan a viláért sem, ámbar minden esztendőben el akar költözködni.

— Azt a csutot már csak nem ocelekzi rajtunk a méltóságos báró? — tiltakozik a könyvkötő.

Aztán a felesége kezdi rá:

— Hát itt hagyná a méltóságos ur ezeket a szegény gyerekeket, a kik ugy szeretik?

A nagy kérésre a báró aztán megmarad, csak az az aggodalma, hogy nagyon fölszaporodik a házbér.

— Hát hadd szaporodjék, annál jobb, — felel a könyvkötő, a ki jómódu ember s nem szorult rá, hogy azért a két szobácskáért ott hátul az udvarban pontosan megkapja a házbért.

Ugy sem venné azt ki más. Vagy ha kivenné, ki tudja, miféle rongyos szemét nép. Mig így az egész város tudja, hogy nála lakik a báró s becsülete van az egész városban.

Délután 5 óra felé a báró a kaszinóba megy. Akármilyen az idő, zúsmarás hideg vagy égető meleg, zivatáros, szeles, esős, olyankor mindig látatják a vámosiak, hogy igyekeznek a kaszinó felé.

Ott várja egy kis társaság, a legelőkelőbbek: az alispán, a polgármester, a törvényszéki elnök. Négyesbe leülnek tarokkozni s mindig az a vége, hogy a báró nyer egy pár hatost, néha egy forintot, kettőt is.

— Bámulatós szerencséje van a méltóságos báró urnak, — fejezi ki nézetét a polgármester,

Öld meg!

— Fővárosi szenzáció. —

Előkelő fővárosi körökben egy igen kinos afférről suttognak, amely életre-halálra menő párbajjal fog a napokban befejezést nyerni. Az affér hősei: F. huszárkapitány, a felesége egy született grófnő és F. tartalékos hadnagy, egy magas állású tisztviselő fia.

F. huszárkapitány egy nagy magyar város huszárezredénél szolgál, amelynek egyik vidéki kirendeltségének parancsnoka. Allandó lakása is a vidéken van. A kapitány szép szőke felesége sürgetésére nemrég állandó lakást bérelt a fővárosban a Köruton, hogy az országos kiállítást mind sürűbben látogathassa.

A szép asszony, férje katonai kötelezettségei miatt, igen sokszor volt egyedül s ez idő alatt unalmát egy fiatal hadnagy osztotta el, a ki szerelemre gyuladt a grófnő iránt. A hadnagy mind sürűbben látogatta a kapitányék lakását. A szép asszonynak volt gondja reá, hogy hű udvarlója mindig telefonértesítést kapjon, valahányszor szabad a levegő. Szerelmi közvetítőül egy köruti kereskedő telefonját használták, a melyen át rendszeren francziául beszéltek.

F. kapitány a múlt hét első napjait Budapesten töltötte és szerdán utazott el ismét a fővárosból. Feleségének azt mondta, hogy vasárnap reggel jön fel ismét. Ez idő alatt a hadnagy állandóan együtt volt a szép asszonnyal. Együtt látogatták a kiállítást, együtt ebédeltek s vacsoráltak s — együtt ébredtek is. Bűnös szerelmükben könnyelműen megvetettek minden elővigyázatot. De azért bizalmas viszonyukról alig tudott más, mint a kereskedő, ahol a szerelmi postát váltották és az öreg takarítónő, a szép asszony egyetlen cselédje.

Szombaton reggel egész váradanul megérkezett F. kapitány. Korán jött, amikor felesége még aludni szokott. Hogy meg ne zavarja hitvesének nyugalmát, csendesen zárta föl az ajtót, amelyhez kulcsa volt s lábujjhegyen nyitott be a szép asszony hálószobájába.

A következő pillanatban megtántorodott az erős férfi. Feleségét, akihez valóságos rajongó szeretet fűzte, egy idegen fiatal ember, F. hadnagy karjaiban találta.

A hadnagy, amint észrevette a kapitányt, ijedten ugrott föl s egy törős bottal akarta

A törvényszéki elnök, a ki finom gavallér, ágyanazon a nézetten van. Csak az alispán bakafantokodik. Neki az a nézete, hogy szörnyű bután játszik a polgármester is meg a törvényszéki elnök is. Hiszen ilyen játék mellett el kell vesztetni az embernek, ha a legjobb kártyát kapja is a kezébe. Az ilyen partnerek nem érdemelnek egyebet mint azt, hogy agyuba töltsék őket s kilőjjék. Egyébre nem valók.

— Aki még a huszonegyest is oly könnyen elhagyja fogni, az menjen a pokolba.

De a törvényszéki elnök s a polgármester tovább is csak ugy játszanak, azzal a gyöngéd diskkrét kimélettel s hagyják nyerni ő méltóságát.

Abból a néhány hatosból olykor-olykor elkölt ugyan ő méltósága kettőt, hármat, ha nincs meghiva sehová vacsorára, a mi ritkaság. Többet azonban nem költ; egy kis pörkölt vagy egy pár tormás virsli és egy pohár sör teljesen elég.

Kínálgatják ugyan Bárdozy, Kékedy, Gross, a szájjas ügyvédek, akik ott vacsorálnak a sörcsarnokban:

— Ide tessék telepedni közénk.

S hozatnának neki vacsorát, bort, fizetni akarnának érte; de a báró következetesen visszautasít minden afféle bizalmaskodást.

Oththon berakja a pénst egy skatulyába,

megvédni magát. Még az asszony bátorította is szeretőjét s férjére mutatva, biztatta:

— Old meg, s zurd keresztül!

A kapitány erre egy gyors mozdulattal kardjához kapott s mielőtt még a hadnagy védhette volna magát, két újat keresztül vágta, úgy hogy az elejtette kezéből a tört. Azután még három erős vágást mért a hadnagra, az egyikkel homlokán vágott rajta mély sebet, a másikkal jobb karját bénította el s egy harmadik vágással a csipőjét sebesítette meg.

A véres jelenet után eldobta magától a kardját s a másik szobába vonult vissza. A hadnagy felhasználta ezt az időt, hirtelen magára kapta ruháját s amugy véresen, súlyos sebesülten lesietett a lépcsőkön, a három emelet után mindenütt vérnyomokat hagyva maga után.

Mikor leért a kapuhoz, hirtelen előszóltott egy arra haladó bérkocsit s e szavakkal vetette magát bele:

— Gyorsan a legelső orvoshoz, mert elvérzek mindjárt.

Az orvos bekötözte a hadnagy sebeit elszállította a súlyosan sebesültet szülői lakására. F. kapitány kevéssel az eset után, elhagyta a lakást s egy kereskedő ismerőséhez ment, akit fölkerített, hogy küldjön valakit F. gróf és F. báró barátainak lakására s kérje föl nevében ezeket az urakat, hogy látogassák meg rögtön.

A kapitány lakása előtt várta meg főúri barátjait s közölve velük az esetet, fölkerítte, hogy F. hadnagyot hívják ki.

A párbaj — mint értesülünk — csak néhány nap múlva fog megtörténni, amikor tudniillik F. hadnagy úgy ahogy felépül sebeiből s abban a helyzetben lesz, hogy fegyvert foghat a kezébe.

A párbaj a szó szoros értelmében életre-halálra fog menni. Feltételei igen szigorúak: három golyóváltás, fontos övpisztolyokkal, tiz lépésről.

F. kapitány a párbaj megtörténtéig Budapesten marad; gondoskodott róla, hogy ezredétől szabadságot kapjon. Egy földél alatt lakik hűtlen feleségével, aki nemcsak őt csalta meg, de szégyent hozott négy gyermekére is.

melyben hajdan, valamikor huszonöt évvel ezelőtt ozukrozott gyümölcs volt — egy kucseber kosarában.

S eszébe jut az az este, mikor egy majálison egy szép fiatal leánnyal együtt fogyasztották el annak a skatulyának tartalmát nagy nevetés és sugdosás közt, megfélevezve, egy darabot vett a leány magának, egyet a fiatal ember szájába dugott.

Mert akkor még káros ifju volt ő méltósága, nem ilyen megözült, elhízott vén ember. Rég elmúlt idő, melyből csak ez az üres skatulya maradt emlékül, a miben most a pénzcsokkjét tartogatja.

Hej, ha akkor akarta volna, csak egy szót kellett volna szólania s az a szép nagy emeletes ház a piacon meg a többi hozzá való vagyon most Borberek Imre helyett az övé lehetne. Most nem kuczorogna itt ebben a kis udvari szobában, hanem abban a fényes lakásban ülhetne, saját fogatán kocsikáhatna s a helyett, hogy Borberek Imre hívja meg őt ebédre, ő hihatná meg Borberekyt.

De egy vasárnap leányát csak nem vehette el. Azt nem tehette.

Tudja, hogy vannak mágnások, a kik megselekesznek effélett, de ő tisztán megőrizte családjának nevét, tisztán, folt nélkül.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 31. —

Zivatarok. — Helyenként csapadék. — Hőszüljedés.

HIREK.

Arad, július 31.

Naptrend:

Július 31. Péntek. Róm. kath. naptár: Loj. Ignác. — Protestáns naptár: Loj. Ignác. — Izraelita naptár: Kisfaúnnap. — Görög-keleti naptár (július 19.): Makrin. — A nap két 4 óra 39 perckor, nyugszik 7 óra 32 perckor. — A hold két 10 óra 15 perckor, nyugszik este. Augustus 19. Jegyzőválasztás Borosbeseben.

Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költő-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola. Földvár.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20. este 9.55, tehervonat személyszállítással d. u. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— déln (csak pénteken.) Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Söbörösi: Személyvonat 2.30 d. u., Radnái: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapon és búcsú-napokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonatok reggel 6.05, 8.17 d. e., 3.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnep, vasárnap és búcsú-napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 3.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 3.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 0.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.08 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Egy főúri család bajai.

Már távirataink között két ízben emlékeztünk meg arról a perről, a melyet egy gróf indított egy csak mostanában bárósított család ellen.

Erről az érdekes dologról most a következő részleteket közölhetjük:

Forgách Antal gróf és Majthényi Anna báróné házasságából származó Forgách Károly gróf fővárosi lakos, a feljelentés szerint két évvel ezelőtt, 1894. év október havában, családi ügyből kifolyólag, meg akarta szerezni édes anyjának keresztlevelét. A grófné nem tudott fiának kellő utbaigazítást adni, hogy a keresztlevelet honnan szerezze be. — A gróf, hogy a keresztlevél beszerzésére a közelebbi adatokat megtudja, első sorban szüleinek-házasság-levelét szerezte meg.

Ez a házasság-levelé sok tekintetben feltűnő eltérést tüntetett fel a Forgách-család lezármazási táblájával szemben. Különösen pedig három pont ragadta abban meg gróf Forgách Károly figyelmét.

Az első az volt, hogy megtudta, miszerint szüleinek házassága 1850. év április 9-én kötöttetett.

A második az volt, hogy a házasság-levelé azt igazolta, hogy édes anyja férjhez menetele alkalmával 20 éves volt, tehát 1830 évben született s a harmadik pont anyjának származására nézve a következő pontokat tartalmazta:

Néhai báró Majthényi István és néhai Inkey Antal özvegyének született Kiss Terézia leánya báró Majthényi Anna.

Forgách Károly gróf, hogy megtudja az eltérések okát, beszerzte néhai Inkey Antal helotti bizonyítványát és néhai Kiss Teréziának báró Majthényi Istvánnal kötött házasság-levelét.

A beszerzett okmányokból kitűnt, hogy Inkey Antal 1831. évi szeptember 8-án halt meg. Özvegye Kiss Terézia volt. A házasság-levelé tanúsága szerint pedig ez az özvegy 1833. évi május 11-én lépett házasságra báró Majthényi Istvánnal.

Világos lett azonnal gróf Forgách előtt, hogy édesanyja, aki 1850. évben, férjhez menetele alkalmával 20 éves volt s így 1830. évben született, sehogyan sem származhatik Maj-

thényi István és Kiss Terézia között kötött házasságból.

Kétségtelenné vált e szerint, hogy gróf Forgách édesanyja nem báró Majthényi leány, hanem Inkey Antálnak Kiss Teréziával kötött házasságából származó gyermek.

Ezt a tényt megerősítette az a körülmény is, hogy Inkey József, Inkey Lászlóné, szül. gróf Zichy Irénnek csillagkeresztes hölgygylett kinevezetése alkalmából, midőn összeállította az Inkey család lezármazási tábláját, abba gróf Forgách édesanyját úgy vette fel, mint néhai Inkey Antálnak és néhai Kiss Teréznek 1830. évben született törvényes leányát. Ennek a lezármazási táblának egyik hiteles példánya a somogy megyei Iharos közseges római katolikus egyháza okmánytárában ma is fellelhető.

Forgách Károly gróf eképen megtudva, hogy édesanyja Inkey- s nem báró Majthényi leány, kutatni kezdte az okokat, a melyek az Inkeyket arra birták, hogy édesanyját törvényes Inkey-leány léteire becsempésszék a Majthényi-családba.

Édesanyja, fia kérésére, a ki az okmányok tartalmát közölte vele, előadta, hogy Inkey Sándor gyakran említette előtte, hogy ő Inkey- s nem Majthényi leány. Neki is feltűnő dolog volt ez mindig, de nem tudott utána járni, mert igen szerény viszonyok között az Inkey család által nyújtott segélyből élt s attól félt, hogy elégtelen bizonyítékai folytán a törvényszék el fogja utasítani, ha az édesanyja, néhai Inkey Antal után őt megillető örökség-igényét érvényesíteni akarná. Az Inkey-család pedig ez esetben azzal boszulná meg magát, hogy megvonná tőle az eddigi segélyt.

Most azonban, miután látta fia kezében az okmányokat, örökségi igényeinek érvényesítése s ezen ügy rendezése céljából meghatalmazást adott ennek a további lépések megtételére.

Az eljárás megindítottat s egyváltal szaporá levélváltás keletkezett az Inkey- és Forgách-családok között. Az Inkeyek képviselőiben dr. Hochreiter Kornél csurgói ügyvéd, Forgách Károly gróf és édes anyjának megbízásából pedig Polónyi Géza országgyűlési képviselő, ügyvéd több ízben eredménytelenül tanácskoztak, megállapodás létrehozása, illetve az ügynek perenkívüli elintézése soha sem sikerült.

Ekkor váratlanul Inkey József báró perrel támadta meg Forgách Károly gróf anyját s az eddig nyújtott segélyt ettől megvonva, oly szorult helyzetbe jutatta, hogy Hochreiter dr. ügyvédnek könnyen sikerült egy, 1895. évi április 9-éről keltezett s Bécsben csinált nyilatkozatot ez év április havában aláírni vele.

E nyilatkozatban gróf Forgách Antalné visszavonta fiának gróf Forgách Károlynak és ügyvédje, Polónyi Gézának adott meghatalmazását. Együttal kijelentette, hogy az Inkey-család után eddig is a jövőben minden örökségi igényről lemond, még az esetre is, ha valaha kitudódnék, hogy ő Inkey-leány. Eddig igényeire nézve kielégítettnek nyilatkozta magát ezen nyilatkozatban azon feltétel alatt, ha az Inkey-család neki évenként 4000 forint életjáradékot fizet.

Kilétt kötve a nyilatkozatban, hogy az Inkey-család fizetési köteleessége megszűnik, ha a káró, a kár valamelyik hozzátartozója származására vonatkozólag kutatni kezdene, vagy az örökségi igényt perrel érvényesíteni akarná.

Ezt a nyilatkozatot az Inkey-család részéről báró Inkey József, továbbá Inkey Zsigmond gyermekei: Inkey László, Inkey Béla, Inkey Antal és Inkey Gabriella írták alá.

Gróf Forgách Károly ezen most ismertett feljelentésében megjegyzi, hogy édes anyja testvére báró Inkey Józsefnek és Inkey Zsigmondnak, s határozottan kijelenti, hogy nyereszkeskedési vágyból, az örökség részesének megszerzése céljából csempésszék be a Majthényi-családba.

A nagyszámú becsatolt okmányokon kívül 9 magas állású egyént is megjelölt tanukul az általa beigazolni kért ténykörülményekre.

A feljelentést szombaton délután személyesen nyújtotta be Forgách gróf a budapesti büntető törvényszéknél.

A bünpör kimenetels elé élék érdeklődéssel tekintenek úgy a főuri körökben, mint az ügy kuriozitásánál fogva a jogászvilágban.

— Zászlóaljok állomás cseréje. A 33-ik gyalogezred 1-ső zászlóalja holnap végleg elhagyja Aradot, hogy állomást cseréljen a pancsovai 4-ik zászlóaljjal. A távozó zászlóaljjal együtt megy el parancsnokuk P o l l János aleredes is, kit nemcsak keconai, de polgári körökben is kedveltek Aradon. Helyébe a 4-ik zászlóaljjal D o m a n s k y Rajmond alezredes tér ide vissza.

— Hivatalától megfosztott egyházmegyei felügyelő. Mudron Pált, a turóci ág. h. ev. egyházmegye pánzláv hirben álló felügyelőjét, mivel a zsinati törvényeknek és a felsőbb egyházi hatóságnak nyíltan megtagadta az engedelmességet, a budapesti egyházmegyei törvényszék felügyelői hivatalától megfosztotta s minden egyházi és iskolai hivatal viselésére képtelenné nyilvánította.

— Az olasz trónörökös eljegyzése. Mint a *Gazetta di Torino* jelenti, a csár és Umberto király között élénk levélváltás folyik, a melyet külön tutár közvetít. Általános a vélemény, hogy — nem mint hivatalosan jelentették — a csár római látogatásáról, hanem Viktor Emanuel olasz trónörökösnek Helena montenegrói hercegnővel történendő eljegyzéséről van szó, a melyet minden hivatalos dementi ellenére is udvari körökben nagyon valószínűnek tartanak.

— A háztulajdonosok figyelmébe. A vízvezetési hálózatba eső háztulajdonosokra vonatkozik az az ukáz, mely a napokban hivatalosan napvilágot fog látni, hogy tudniillik a u g. hó 1-től számított hat hó alatt a főcsövekkel leendő összeköttetést feltétlenül létesítsék.

— Kinevezés. Az aradmegyei államépítészeti hivatal egyik igen érdemes és kiváló tehetségű mérnöke részesült a jól megérdemelt elismerésben. A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter K e l l e r Izsó mérnököt főmérnökké nevezte ki. Üdvözljük előmenetelét alkalmából társadalmunk e rokonszenves tagját.

— A hadtestparancsnok özafolata. A „*Temesvarer Zeitung*“ s utánna néhány más lap is közli a hadtestparancsnokság özafolatát ama hírünkre, melyben megemlékeztünk arról, hogy a városban elterjedt hírek szerint a Schönfeld felügyelő jelenlétében tartott fegyvergyakorlatok alkalmával emberélet esett áldozatul. A „T. Z.“ és a többi ujság csupán azt felejtette el ehhez hozzátenni, hogy ugyanilyen tartalmu özafolatot már napokkal előbb minden felszólítás nélkül magunk adtuk közre az „Aradi Közlöny“-ben, hol az a hír külföldben is azzal a fenntartással közöltetett, hogy a késő éjjeli órákban lehetetlen volt annak alaposságáról meggyőződést szerezni. Most is meg kell azonban jegyeznünk, hogy a gyakorlatok utáni este megbízható szemtanúk oly határozottsággal kolportáltak ama híreszteléseket, hogy hírlapírói kötelességünknek ismertük beszámolni velük.

— Élet és halál. A főorvosi hivatal által a múlt hétre egybeállított statisztikai kimutatás szerint született összesen 18 egyén, 10 fi és 8 nő, arány 19.9 pro mille; elhalt összesen 31 egyén, 18 fi és 13 nő, arány 34.3 pro mille.

— Főgymnázium Pankotán. A „Kolozsvárban olvassuk „nagy adomány“ czim alatt a következő szenzációs ujságot: Nikolajevich Mita p a n k o t a i szürszabó a pankotai főgymnázium létesítésére 120 ezer forintot adományozott. Ezen kívül az épületet ő maga építteti. — Pankotán bizonyára kellemes meglepetést fog szerezni ez a hír s legfeljebb

azon fognak fennakadni, hogy ki legyen az a Nikolajevich Mita nevű bőkezű adakozó, ki nek nevét most hallják először a derék pankotaiak. Ez a szenzációs ujság bejárta külföldben a pesti lapok néhányát, sőt az egyik aradi ujság is tudomást vett a minapában róla és valamennyien csupán abban tévedtek meg, hogy P a n k o t a és P a n c s o v a messze esik egymástól a földrészben. Az „Aradi Közlöny“ ugyanis, a honnan aradi lapársunkkal együtt a többiek is átvették a hírt, vagy arról két hét előtt a pancsovai szürszabóról emlékezett meg, a ki egy szerb főgymnázium létesítésére adott 120 ezer forintot. A sajtóhiba ördöge tette meg a nagylelkű pancsovai szürszabót pankotaivá s a 120 ezer forintot és a főgymnáziumot szappanbuborékká a pankotaiaknak.

— Tanító választás. B a t t o n y á n a községi iskolánál üresedésbe jött tanítói állásra eddig tizenhatan adták be pályázatukat. A választás augusztus 1-én lesz. Legnagyobb kilátása van a megválasztásra a már egy év óta a szülők teljes megalégedésére ideiglenes minőségben működő — B é r o z y Lajos tanítónak Bérczy Alajos aradvárosi gazda fiának.

— Ujra sertésvész. Csak nem akar végkép megszűnni az a fertelmes nyavalya, egy ideig mintha alább hagyna pusztításával, hogy aztán csak annál vehemensebbül törjön ki. Az aradmegyei szentpál pusztán és Gurahonczon alig egy pár hét előtt konstatálták a sertésvész elmúltát s tegnap újra arról értesít tudósítónk, hogy a ragály még nagyobb mérvben tört ki, mint annak előtte. Mi lesz ennek a vége, ha ez így tart?

— Az utolsó vacsora. Hát bizony a mi bakáink vacsorájáról van szó, melyet ma este fogyasztanak el utoljára Aradon. Holnap kora hajnalban aztán a „Tagwache“ még fel se hangzik, már ott áll az egész házi ezred s a 29. ezred zászlóalja a disztéren a nagy utra készen. Elhozzák aztán a tépett zászlót, egy rövid imát mondanak s aztán isten hozzád marosparti város. — Az ezredgyakorlatok itt Aradon veven kezdetüket, a Pancsován székelő negyedik zászlóalj még 26-án este érkezett városunkba, a 29. ezred egy zászlóalja pedig tegnap délután 5 órakor vonult be a városba zeneszóval. Szombaton reggel Világosig tart a marsch, ott éjjelezve, vasárnap Borosjenőre, hétfőn Beélre s innen Tenkén át Nagyváradra masíroznak a bakák, utközben folyton ezredgyakorlatokat végezve. 9-én érnek Váradra, honnan 14 napi tartózkodás után 24-én reggel Margittára veszik útjukat. Egészen szeptember 1-éig folyton ezredgyakorlatokat tartanak, 1—3-ig a dandárban, 3—12-ig a hadosztályban, 13-án pedig újra hazakerülnek a mi vándoraink.

— „Közművelődési miniszterium.“ Erdekes és nagyfontosságú kulturpolitikai mozgalom indult meg a fővárosban, melynek czélja a jelenlegi „Vallás- és közoktatásügyi miniszterium“ reformálása oly irányban, hogy az mint egy „közművelődési miniszterium“ az iskola ügyeken kívül magában egyesítve az összes közművelődési intézményeket a színházaktól a közművelődési egyesületekig. Az eddigi miniszteriumban ugyanis a közoktatás és kultur ügyei fölött nagyon is domináltak a vallásügyek, az egyházpolitika. Ugy akarják tehát a miniszterium hatáskörét és belső szervezetét is átalakítani, hogy egy erős és öntudatos magyar nemzeti kulturpolitika megalapja legyen a miniszterium s mint ilyen bizonyos tekintetben kiemelkedjék a pártpolitikai viharok hullámveréséből. A „Közművelődési miniszterium“ eszméjét P o r s o l t Kálmán a „Dunántúli közművelődési egyesület“ főtákkára vetette föl lapjában a „Fővárosi lapok“-ban, mely a sovinszta magyar kulturpolitikának minden párttól független napi organuma. Ebből az egyetlen magyar kulturpolitikai napilapból már számos údvös mozgalom indult ki, de egyik sem fontosabb mint a mostani, mely első sikerét már elérte, mert az erre legilletékesebb fórum, a magyar tanfőrfiak

gyűlése, az „egyetemes országos tanügyi kongresszus“ magáévá tette Porsolt indítványát, melyet már most az egyes vidéki tanügyi és közművelődési egyesületek fognak tárgyalni s ezek fogják az élet számára megérelelni.

— Biharmegyei tanítók a kiállításán. Bihar vármegyében 206, jórészt nemzetiségi származású tanító és tanítónő szövetkezett egy társas kiállítási kirándulásra, melyet augusztus 12-én rendeznek.

— Arad és Békésmegye telephon összeköttetése. Békés és Aradmegye összekapcsolása ügyében S c h r e y e r csabai szesznagykereskedő czég mozgalmat indított, hogy K é t e g y h á z á t ó l E l e k i g a hálózat kiépítése mielőbb létesüljön. E kiépítés igen fontos érdekeket lesz hivatva szolgálni, a mennyiben a békésmegyeieknek ez által lehetővé lesz téve, hogy telephon útján Budapesttel is érintkezessenek. A kívánt czél sikeresebb előmozdítása czéljából nevezett czég nemcsak a csabai, de a békésmegyei nagyobb községek előfizetői által és külön-külön aláírt kérvényeket nyújtatott be az aradi kereskedelmi és iparkamarához. A kamara ez okból is, de azért is, hogy Arad az élénk forgalmu Csabával érintkezhesék, tüzetesen indokolt felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy k a p o s o l t a s s é k ö s s e a z a r a d m e g y e i é s b é k é s m e g y e i t e l e f o n h á l ó z a t. A kamara kifejté, hogy ez Kétegyházáról Eleken vagy Lőkősházán át minden nehézség nélkül és csekély költséggel volna eszközölhető.

— Jönnek a chinai munkások. Szolnokon nagy a rámtület a munkások között. Híre futott, hogy a magyar kormány, tekintettel az alföldi „szociálisták“ mozgalomára s a gyöngye munkaeredményekre, Chinából 200,000 munkást rendelt meg az ottani répfölöslegetől. A csi-fős atyafiak közül — így szól a hír — 50,000 már alá is irta a munkaszerződést és már hozzák is őket. A többi majd azután jön. Ez a chinai hír annál is inkább nyugtalanítja a szociálista kedélyeket, mivel ilyen tudós férfiakhoz illő módon ők is hallottak valamit arról, hogy a chinai kuli micsoda türelmes, rizsevő és kevés pénzre járó munkás s hogyha azoból ide is hoznak, akkor vége még annak a „rosz“ világnak is, ami van. — Mondani sem kell, hogy a hír egészen alaptalan. Valamely agyafurt munkádó találhatta ki, hogy nyugtalanító munkásait észre térítse.

— Szemlak új állatorvosa. Tegnap d. e. 10 órakor volt Szemlakon az állatorvos választás. Mint pécskai levelezőnk jelenti az állásra C s o k o n a i Árpád okleveles állatorvost választották meg egyhangulag.

— Néppárti élelmesség. Azt már láttuk nem egyszer, hogy a néppárt élelmesség dolgában nem az utolsó. De azt még sem hittük volna, hogy annyira vigye, mint ahogyan velünk ezt most közlik. Dr. Major Ferenc székesfehérvári kórházi és városi főorvos, az idő óta, hogy Csáktornyan Wlassics miniszter ellen megbukott, hű papjai társaságában szakadatlanul folytatja kortes-stratégiáját. Legutóbb arra a gondolatra jött, hogy az ingyen orvosi rendelés a legolcsóbb és legalkalmasabb kortes-eszköz. Minden héten megjelenik tehát a csáktornyai kerületben s erre a napra a papok összehajtják a csonkabonkákat és betegeket, akiket azután kenetes beszédek kíséretében a néppárti csoda-főorvos színe elé bocsájtanak. Aminek az egyik folyamánya az is, hogy a perlaki körorvosnak nem lehet megélnie állomásán, mivel a néppárti főorvos ingyenrendelése elrontották a keresetét. Most emiatt van panasz; az élelmes néppárti főorvos azonban oda sem hederit az ilyen csekélységnek s mindenféle kenőcsökkel és medeczinákkal kengeti a kerületet.

— Az aradvárosi adókvető bizottság folyó hó augusztus 1-én szombaton délelőtt 9 órától kezdve a festők, festékkereskedők, fésűs, fogász, fürdőtulajdonosok és fűszeresek III. osztályu kereseti adóját fogja megállapítani.

— Iparosok a kiállításon. Vajda-Hunyadról a jövő vasárnap mintegy 600 iparos utazik Budapestre a megyéből a kiállítás megtekintésére és tanulmányozására. Az iparosokat a vajda-hunyadi ipartestület vezeti. A kirándulók között igen sok tekintélyes oláh van. Ugyancsak a jövő hónap elején — mint nekünk írják — 1000 iparos megy Hódmezővásárhelyről. Ez lesz eddig a legnagyobb csoport. A zágrábi kereskedő ifjak testülete augusztus 15-én érkezik a fővárosba. A horvát vendégek fogadtatására már most megteszik a kellő lépéseket.

— A katonai brutálítás áldozata. Gyulán a kaszárnya ruhaszárító padlásán felakasztotta magát tegnap egy Schvaroz Zsigmond nevű honvéd. A kaszárnya mellett lakó nép elejtett szavaira — mint gyulai tudósítónk írja — a parancsnokság szigorú vizsgálatot indított, amely kiderítette, hogy a honvédet altiszteinek brutális bánásmódja kergette a halálba. Schvaroz valószínű bűnbakja volt a hatalmaskodó altiszteknek. Megtörtént, hogy egy napi társasági gyakorlatok után, midőn pihenésre hazajöttek, a kellemes hangú Schvarozra ráparancsolt altisztje, hogy énekeljen és az elfáradt katonának fél éjszakán keresztül is dalolnia kellett. Tetteg is bántalmazták a szegény katonát, ki az inzultusok elől végre a halálban keresett menedéket.

— Letartóztatás a gyontató székben. A radnai bucsujárás alkalmával a templomban két csendőr jelent meg, a kik Müller Mari ozorai lakósnót gyónás után nyomban letartóztatták. Az asszonyt azzal vádolták, hogy egy lippai lakósnő zsebeiből 75 forintot huzott ki egy ügyes kézmozdulattal. A nőt átkutatták és a pénzt még minden hiány nélkül megtalálták zsebeiben. Müller Marit átadták a temesvári kir. ügyészségnek.

— Darabokra tépte a vonat. Mint soproni tudósítónk táviratozza, Beer Mihály házalót, a ki taligával keresztül akart menni a síneken, Pottendorf mellett az épen arra menő vonat elűtötte és testét darabokra tépte.

— A Marosból kifogott hulla. Szemlak község határában tegnap reggel egy 13—14 évesnek látszó fiu holttestét fogták ki a Marosból. Kijelentés még nem sikerült megállapítani.

— Biciklin Münchenig és vissza. Megírtuk, hogy aradi fiatal ember, a Gruber testvérek két üléses biciklin elment Münchenbe. A két kitartó sportifju tegnap este érkezett meg a gyorsvonattal a legjobb erőben. Münchenből Oseországon és Alsó-Ausztrián át mentek Budapestig. Az egész utat, mely körülbelül 2000 kilométer hosszú, nem egészen négy hét alatt tették meg, a mi akkor is edzettségükről tenne bizonyosságot, ha az utóbbi időben nem lettek volna is olyan meleg napok. Az aradi bicikliklub szívesen üdvözölte a Gruber fiukat, kik az aradi jelvénynek becsületet szereztek.

— Brutális gyilkosság. Nagybecskerekéről írják: Gáborov Zsiva csemtai lakos a minap súlyosan megütötte Zsivojnov Milánt. Milán ezért bosszút esküdött, apjával szövetségbe megleste Gáborovot és kiélesített bioskával olyan brutálisan szurkálta össze, hogy a szerencsétlen fiu szíve darabokra volt szaggatva. A beismerésben levő gyilkosokat a perlasszi járásbírószék börtönébe szállították.

— Felfedezett koldusgyár. Bukarestben — mint nekünk táviratozzák — nagy felháborodást keltő leleplezést tettek. Ugyanis egy koldusgyárat fedeztek fel, a melyben mesterseges uton kis gyermekeket nyomorítanak meg. Minovic dr. törvényszéki orvos egy mindkét lábára nyomorék koldusgyermeket vizsgált meg s megállapította róla, hogy közvetlenül születése után szándékosan nyomorították meg. A nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy Romániának két nagyobb kikötő városában, Galacban és Brajlában

ügynökségek vannak, a melyeknek feladata az, hogy Chios-szigetéről, a hol valószínű koldusgyár áll fenn, Romániába eltorzított koldusokat importáljanak. Ebben a koldusgyárban árvaakat és leginkább Törökországból lopott gyermekeket nyomorítanak meg a legbestiálisabb módon. Csontjaikat eltörlik, ajkukat, orrukát levágják, tagjaikat lassankint elgörbítik. A román kormány mindössze annyiban vetett gátat ez üzletnek, hogy az embertelen ügynököket áruikkal együtt az ország területéről kitiltotta.

— A parkzene. Tegnap utoljára! Bizony nagy idő fog eltelni, mikor újra hallani fogjuk a mi derék háziedrünk szép zenéjét. A közönség monón élvezte minden egyes előadott szám szépségeit, hiszen tudta, hogy nagy sokára lesz része benne. Mikor pedig elhangzott az utolsó marsch is, számtalan ajakról hangzott fel a vágy, az óhaj, a bucsu: a vizionlátásra!

Akár szép! Akár eső!
Ma pénteken, július hó 31-én
este 8 órakor
Dobránszky Márton
sörcsarnokában
NAGY
KATONA-HANGVERSENY.
Belépti-díj 20 kr.

GYÁSZRÓVAT.

† A Biró család gyászja. A Biró család vesztességéről értesítenek bennünket a következő gyászjelentéssel: Esztelneki Biró Amália, ináncsi Ebeczky Jenőné szül. esztelneki Biró Etelka, mint testvérek, ináncsi Ebeczky Jenő mint sógor, ináncsi Ebeczky Gabriella mint unokahug, mélyen megsomorodott szívvél jelentik a felejthetetlen testvér, sógornő, illetve nagynéné özv. Zólyomi Antalnén szül. esztelneki Biró Ionának, folyó évi július 30. reggel, életének 50-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó évi július hó 31-én, délután 5 órakor fognak a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni a zsigmondházi családi sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent misé-áldozat folyó évi augusztus hó 1-én, délelőtt 10 órakor fog az Urnak az ujaradi székes-egyházban bemutatni. Aldás lengjen a szertett halott porai felett! Zsigmondháza, 1896. július 30.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi vadásztársulat tegnap tartotta évi rendes közgyűlést, melyen az alelnök bejelentette, hogy a várossal a vadászati jogbérletre vonatkozólag a szerződés hat évre ismét megkötött és hogy Ormos Péter, az egyesületnek alakulása óta elnöke, agg korára való tekintetből az elnökségről lemond. A mint az előbbi örvendetes, úgy az utóbbi körülmény fájdalmas tudomásul vétetett, mert Ormos Péterben a társulat régi, tapasztalt elnököt veszít. A közgyűlés folyamán az új tisztikar is megválasztott és pedig elükké egyhangúlag Szalay Károly eddigi alelnök, alelnökké Fábian Lajos dr., ügyészé Simon Jenő eddigi titkár, pénztárnokká Bund Henrik és titkárrá ifj. Lócs Rezső. Elhatározott továbbá, hogy a kilépett tagok helyei a legközelebbi választmányi ülésen fognak betölteni s hogy a vadászati jegyek minden év augusztus 15-étől a következő év szeptember 1-éig fognak kiadni. Végül Ormos Péter, nagy lelkesedéssel örökös tiszteletbeli elükké választott.

(*) Csabai kereskedők ifjak egylete. Csabán három év óta nem működő kereskedő ifjak egyesülete jövő vasárnaptól kezdve ujult erővel, szép hivatáskörrel, újra megkezdte működését. A szervező bizottságnak a taggyűjtés feletle jól sikerült, a mennyiben százon felül léptek az egyesületbe, melynek értékes könyvtára, kis alaptökeje is van. Az egyesületbe lépettek vasárnap délután 4 órakor a Nádor szálloda éttermében érkezőket, esetleg közgyűlést tartanak, melyen megválasztatik az ideiglenes tisztikar, hogy az egyesület ügyeit december végéig vezesse.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megölte, mert szerette.

— A Fehér Bálint históriája. —

Testben — lélekben megtört ember állott tegnap a törvényezék előtt. Egy élőhalott, a szenvedések meggyötört martirja. Amint megállott a bírak előtt és megtört szemével rájuk tekintett, egy néma kérelem volt labban kifejezve. Adjatok nekem a halált.

Fehér Bálint nagyzerindi magyar ember a vádolt. Egykor büszkesége a községnek, derék, szálás legény a maga idejében, háza, telke, gazdasága s most egy deres, szikár, szörnyeteg alak, kinek mit ér jómód, gazdaság, ha elveszett a — nyugalma.

Megölte a feleségét, pedig szerette az asszonyt, a lelke tanu reá, hogy szerette.

Alig 15 éves volt Diószeghy Zsuzsanna karosu, Spiros pozsgás leány, de koldus gyermeke, kinek a szép orcáján és nyulánk természetén kívül nem volt egyebe a világon. S Bálint gazda ezt a szép orcát, karosu természetet szerette meg Zsuzsannában. Hiszen mit kellett neki vagyon, gazdaság, az övé elég arra, hogy gond nélkül, párosával éljenek akár az ítéletnapig. Igaz, harmincegynehány év suiya feküdt meg már vállait, de a szíve fiatal volt még s nagyon szerette a bogárszemű leányzót. Egyet gondolt s kettő lett belőle. Megkérte a leányt s feleségül vette.

Hogy Zsuzsika szerette-e ő kigyelmét, a jó ég tudja: mondani mondta nem egyszer a hites urának, de hogy a lelke mint érzett, azt csak egy ember tudta a faluban: Sándor Bálint. Szép szál legény volt Sándor, tetszett is neki a Zsuzsika, de hát koldusok mind a ketten, meg aztán jobbnak is találta ő kelme, ha Zsuzsika feleségül megy Fehérhez, hiszen azért lehetnek ők így is egymásé.

És lettek egymásé. Bálint gazda dédelgette, becézte az ő virágszállát, naphosszat kint járt a gazdaságban a nehéz munka után, addig pedig az asszony lopta a becsületét.

Nagyot jajtult a szíve Bálintnak, mikor ezt megtudta, majd hogy meg nem hasadt. Kérte az asszonyt, ne tegye csúffá az ő tisztességét, küldje el azt az embert hiszen az ő becsületére is szennyfolt esik, ha tovább is így tart. Hiába volt minden. A menyecske azzal felelt az urának, hogy ott hagyta.

Nehéz napok virradtak ezután Bálintra. Sokat tépelődött felette, a haja is belederesedett, az esze is beletébolódott s nem tudott lemondani róla. Utána ment s visszahívta, mert még mindig szerette.

Az asszony hazajött, de csak újra a régi maradt. Ejszakákon át mulatott a fonóban duhaj legényekkel, csak úgy egyedül, a férjura nélkül, ki azalatt otthon siratta elveszett boldogságát.

Bálint gazda szenvedett, mert szeretett és vétkezett, mert szeretett.

Egy szörnyű gondolat ütött tanyát a lelkében. Megöli ezt az asszonyt, a boldogsága úgy is el van temetve, mit bánja ő, ha elveszik is tőle ezt a nyomorult életet.

Vett egy kétosövé fegyvert, azt megtöltötte minkét csőre s lesbe állt éjnek idejé-

asszonyra. Az megint a fonóban mulatott s éjfélt után vetődött haza.

A szive nagyon dobogott, de felkapta a fegyvert a keze, minden porozikája reszketett belé, de ozélba vette az asszonyt, elsütötte s a hűtlen teremtés összerogyott.

A többi már nagyon egyszerű. Zsuzsika a rossz Zsuzsika egy pár óra alatt meghalt, Bálint gazdát pedig vasraverve elvitték az örök éjszakába. Nem ellenkezett, megadta magát csendben a csendöröknek.

Sok nap, sok hőjtelt el azóta. Az aranykedvű, délszege Bálint gazdából testben-lélekben megtört nyomorék lett, ki amint megáll a bírák előtt s megtört szemével rájok tekint, egy néma kérelmet fejez ki azokban: Adjátok nekem a halált. A törvényszék urai meghányják, vetik a dolgot, ki is vállaltják őt is, a falu népét is rendre, sorjában s aztán kimondják a végszót: t i z e n ő t é v i f e g y h á z. Az élőhalott összerездül a gondolatra, aztán megindul, nyomában a porkoláb; Még tizenöt év!

Ez a Fehér Bálintbusz története.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* **Sürgős értesítés a vadászoknak.** A tulajdonképeni vadász-évad aug. 1-jével veszi kezdetét s ez alkalommal nézetünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlen magyar politikai napilap, melynek külön „Vadászat” rovat van s melynek szerkesztőségében a hírlapi kacsák vadászatán kívül is értenek a vadászathoz: a Porzolt Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok”, mely Szent-Hubertus híveinek kényelmére külön vadász-előfizetést nyitott az augusztus-januári sport-évadra 7 frttal s erdészeknek 6 frttal (vagy havonként 1 frt 20 krral). Ez a lap közli az összes vadászati tudrivalókat, a megüresedő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leírását, magánosok és uradalmak lövegjegyzékeit, a szarvasbőség szalonka-huzás megkezdődését az ország minden részéből vett távirati értesítések alapján, szóval nélkülös lehetetlen minden igazi vadászknak, nem is szólván arról, hogy a legjobb, legérdekesebb és függetlenebb lapja Magyarországnak. Az ország összes nagy írói rendes munkatársai s kormányfője is ellenzékkel szemben egyaránt megmeri mondani az igazat, mert senkitől sem fogad el szubvenziót. Az összes lapok sablonjaitól eltérő új szellem lengi át, az unalmas nagyképű politika száműzve van hasábjairól s ezért óriási elterjedést nyert az előkelő családok körében. Csak tessék egy levelező lapon mutatványszámot kérni („Fővárosi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Ferenctiek-tere) s nyolcz napig ingyen küldik azt bárkinek.

TÁVIRATOK.

Arad képviselőjelöltje.

Budapest, július 30. (Saj. tud. táv.) Hieronymi Károly az agrárbank vezérigazgatója ma délután fogadta az aradi szabadelvű párt küldöttségét, melynek vezetője és szónoka Vég h Aurél jószágigazgató, a párt alelnöke volt. A küldöttségben részt vettek Avarffy Ferencz, Demkó Géza, Steinhardt Mór dr., Koh n S. N., Lendvai Sándor, Fényes Dezső és Halma y Andor törvényhatósági bizottsági tagok.

Vég h Aurél lendületes beszédben üdvözölte Hieronymit, a kit az aradi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága a párt leendő képviselőjelöltjeként állított fel. — Előadta, hogy a végrehajtó-bizottság nagy lelkesedéssel fogja a pártgyűlésnek az aradi mandatumra Hieronymit ajánlani, ha a jelöltséget elfogadja.

Az aradi polgárság, ugymond, önérejből emelte városát arra a magaslatra, melyet kulturális és gazdasági téren elfoglal. Idegen segítség nélkül fejlesztette iparát, kereskedelmét és a közművelődés minden tényezőjét. Ez a tulajdonság büsz-

kesége a városnak, mely ép azért sohasem kereste, sohasem szorult rá a kormány különös protekciójára.

E tulajdonságánál fogva becsüli nagyra Arad polgársága Hieronymi Károly egy-nyi tulajdonságait, ki a maga erejéből, a maga becsületes munkájával emelkedett oly magas polczra. A kitartó munka városa a becsületes munka emberének akarja átadni a megbizást, hogy a haza törvényhozó testületében képviselje.

Hieronymi nagyon szívesen köszönte meg a megtiszteltetést, melyet fokoz az, hogy az aradi küldöttség e melegeben nem sajnálta a felutazás fáradaimait. Kijelenti, hogy ha a végrehajtó bizottság és a választmány ajánlatára a pártgyűlés őt fogja jelölni Arad város képviselőjének, ő a megbizást egész lelkes örömmel fogja elfogadni. Kitüntetésnek tekinti majd, ha képviselheti a várost, melynek Budapest után a munkásságban és gondolkodásban legelső helyen álló polgársága van. Igéri, hogy ha nevével Aradon a szabadelvűpárt győzelemre jut, más mandátumot nem fogad.

Tudja — úgy mond továbbá — hogy Aradnak több megoldásra váró függő ügye van. Gondja lesz rá, hogy azok Arad város jogos érdekei szerint intézessenek el. Egyébként reméli, hogy nem nagy idő múlva alkalma lesz Arad polgárságával közelebbi érintkezésbe lépni. El fog menni Aradra, hogy megismerje azokat az intézményeket, melyeket a város az ipar, kereskedelem és a közművelés javára létesített. Régebben érdeklődött Arad intézményei iránt, különös örömmel fogja őket most megtekinteni, midőn ily elite küldöttség jelenti neki az aradi polgárság bizalmát.

Hieronymi válaszat az aradiak lelkes éljenzéssel vették tudomásul. Miután a küldöttség tagjaival hosszasan elbeszélgetett, meghívta őket estére vendégül a kiállítás vendéglőjébe fél 9-re.

A függetlenségi párt szervezkedése.

Budapest, július 30. (Saj. tud. táv.) Kossuth Ferencz, ki most külföldön utazik, augusztus 15-én érkezik a fővárosba, ekkor kezdi meg a függetlenségi párt a nagyobb mérvű szervezkedést.

A nemzeti párt akciója.

Budapest, július 30. (Saj. tud. távirata.) Horánszky Nándor nemzetipárti elnök, ki tegnap családjához Tusnádra utazott, jövő héten a fővárosba fog érkezni, hogy a párt vezérférnaival, a jövő választásokat illetőleg tanácskozást tartson. A nemzeti párt az akciót legelőször is Erdélyben szándékozik megkezdni.

A központi vásárcsarnok égése.

Budapest, július 30. (Saj. tud. távirata.) Szomorú megdöbbenéssel fogadta ma mindenki azt a gyorsan terjedő hírt, hogy a központi vásárcsarnok lángokban áll. Ez a csarnok ugyanis egyik legszebb és legmodernebb középülete rohamosan épülő fővárosunknak. Hosszas vajadás után épült föl s most mindenki büszkeséggel tekintett a hatalmas épületre, mely a fővámpalota mellett nagyban emelte a város szépségét s hivatva lett volna arra, hogy még ebben az évben alaposan segítsen a fővárosnak tűrhetetlen közlelmezési viszonyain. E kettős okból sajnálatos a mai tüzeset, mely megromgálta a gyönyörű épületet s megnyitását bizonyára jó ideig késleltetni fogja. Az épület csupa kőből, vasszerkezetből és üveg oldalfa-

laktól áll. Egyetlen éghető rész benne a bádognetűzet belső fabéllése, mely csak alulról gyulhat ki. Rendes körülmények közt a tető magas volta miatt ide tűz nem is hatolhat. Csak is úgy gyulhat ki tehát, a mint ma kigyulladt, a mikor bádogos munkások dolgoztak rajta s valami forrasztó edénynek a tüze idézte elő a veszedelmet. A kettős fedélzet miatt a tűz megfékezése nehezen ment mivel a vizet alulról kellett a tetőre fecszkendezni s felülről a bádognetű miatt nem lehetett a gyorsan terjedő tűzhöz férni. Sikerült mégis megátolni a tűz elharapozását s így csak a csarnok főhajójának tetőzete égett el mintegy hatvan méter hosszúságban. A főhomlokzat, a mellékrajók s az egész belső berendezés sértetlen maradt. Szakértők legfeljebb 50—60 ezer forintba becsülik a kárt, mely talán kevesebb lesz, ha esetleg a tető vasszerkezetét a tűz nem tette használhatatlanná. A tűz színhelyén nagyszámú közönség gyűlt össze s Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterrel és Gerlóczy Károly polgármesterrel az élén számos előkelőség jelent meg s élénk érdeklődéssel nézte tűzoltóink nehéz munkáját, mely végre is sikerre vezetett.

Az öngyilkos rendőrfelügyelő.

Budapest, július 30. (Saj. tud. táv.) Csorba Imre rendőrfelügyelő öngyilkossága nagy részvétet keltt úgy a rendőri mint az újságírói körökben. Csorba öngyilkosságának okát most is homály fűdi, de a rendőrségnél határozottan a keleti pályaudvaron történt afférnak tulajdonítják. Csorba ugyanis igen önzetes és érzékeny ember volt s az ellene intézett támadások elkeserítették. Tegnap délután négy órára volt beidézve az ismeretes ügyben Farkas rendőrtanácososhoz s közvetlen ez előtt lötte magát agyon. Vallomását azonban őt hagyta egy hosszukás papiroson aposára és feleségére vonatkozó sorok mellett. Kiszállt czeruzával írt jegyzetektől áll tulajdonképen a vallomás, amely a rendőrség állítása szerint igen terhelő. Hogy mit írt, azt a rendőrség titkolja. Csorbáról egyik lap azt írja, hogy nehéz anyagi gondokkal küzdött s zilált viszonyait annál kevésbé rendezhette, mert a rendőrségnél egyelőre egyetlen krajczár fizetést sem kapott. Ez az állítás azonban nem felel meg a valóságnak s az öngyilkosság okául sem szolgálhatott. — Csorba rendezett anyagi viszonyok között élt. Igaz ugyan, hogy 1896. december 8-án fizetés nélküli rendőrfelügyelővé nevezték ki, de már 1896. márczius 10-én fizetéses lett. 1800 frt évi fizetés, 350 frt lakáspénz és 180 frt ruhaátalány. — Csorba 1865-ben született Budapesten. Katonai tanulmányait a bécsi, kassai és temesvári hadapród iskolában végezte. 1885-től 93-ig a közöshadseregben szolgált s akkor főhadnagyiranggal átlépett a honvédség 15-ik gyalogezredébe. Innen lépett át közvetlenül 1895. decemberében a rendőrséghez, hogy megőstülhessen. Az öngyilkos rendőrfelügyelő a magyar államvasutak mellett „nyolcz ház”-ban levő lakásán fekszik, innen fogják eltemetni. Temetésére azonban addig semmiféle intézkedést nem tettek. Az újságírók körében mozgalmat indítottak az iránt, hogy özvegyének egy nagyobb összeget gyűjtsenek, azonkívül pompás koszorút fognak ravatalára helyezni.

A Pesti Napló válsága.

Budapest, július 30. (Saját tud. távirata.) A „Pesti Napló” újabb válságot ért meg. Ma Vészi József főszerkesztő vezetése alatt az egész szerkesztőség ott hagyta az újságot s az esti lapban elbucuskott a közönségtől. A kiadóhivatallal felmerült differencia oka ez újabb válságnak.

Az Idegenforgalom.

Budapest, július 30. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 14402 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pálya udvaron jött 6720, a nyugati 6957, a délin 716. Elutazott a fővárosból összesen 14736 ember. Es pedig a keleti pályaudvaron 6460, nyugatin 7781, a délin 495.

Fölrobbant tűzijáték üzlet.

Pécs, július 30. (Saj. tud. táv.) Borzasztó szerencsétlenség történt ma reggel városunkban fél 9 orakor óriási dörgés hallatszott, mely megreszkedtetette a házakat. A halálra ijedt emberek arról értesültek, hogy Köszl János fűszerkereskedő üzletében, mely a városház épületében van, s melyben nagymennyiségű rakéta, tűzijátékhoz való anyag volt felhalmozva, **explozió történt.** A szerencsétlenség pillanatában épen arament **Aidingér** János polgármester is, és súlyosan megsérült. Többek életveszélyesen megsebesültek. — Az épület most lángban áll és a tűzoltóság most a tűz lokalizálásán fáradozik. A katasztrófa következményei még nem állapíthatók meg. Hír szerint eddig 80 sebesültről és 4 halotról tudnak.

Pécs, július 30. (Saj. tud. távirata.) A robbanás áldozatainak száma még pontosan megállapítva nincsen, de hozzávetőleg 200-nál többre lehet őket tenni. A kik megmenthetők voltak, azokat rögtön **operáció** nak vetették alá, de legtöbben oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy a halállal **vívódnak.** Köszl kereskedő, kinek épületében a katasztrófa történt, szintén **haldoklik** s minden perczen várják a halálát.

Szerbia pénz forrást keres.

Belgrád, július 30. (Saj. tud. távirata.) A kormány a szilvakivitel, mely egykor Szerbiában nagyban virágzott, ismét fejleszteni akarja. A kormány ugyanis a szilva termelést és a kivitel hatósági felügyelet alá akarja helyezni annál is inkább, mert kedvező eredmény elérése e téren nagyon is kívánatos volna.

A szerb pénzügyminiszter baja.

Belgrád, július 30. (Saj. tud. távirata.) Mint tudvalevő a pénzügyminiszter a hivatalnokok fizetésének folyósíthatására az autonóm monopoligazgatóság pénztárából nagyobb összegeket vont el. Az ottomán bank most **Leyssac** bárót Belgrádba küldte a pénztár megvizsgálására.

Gyilkosságban bűnrészes igazgató.

Belgrád, július 30. (Saj. tud. távirata.) Nagy feltűnést okozott az itteni lóvasutársaság igazgatójának de **Tiege** nek elfogatása. Az igazgatót ugyanis **gyilkosságban** való bűnrészes séggel vádolják. Az igazgató t. i. lóvasuti kocsin ült akkor, midőn a kocsi vezető egy utast a kocsiból kidobott, a ki ennek következtében súlyosan megsebesülvén, sebeibe nemsokára belehalt. Az igazgató a helyett, hogy megtiltotta volna a kocsi vezetőnek az utast a kocsiból kidobni, állítólag még helyeselte is azt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, július 30.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt volt s az iránvonal változatlan maradt.

Elkelt 25000 métermázsa buza változatlan napi áron.

Határ időzlet: Daczára Amerikából 7/8 ots szilárdabb árfolyamot jeleztek nálunk lanyhán indult az üzlet, s csekély üzlet mellett lanyhán zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.29—6.80
Tavaszi buza	6.87—6.88
Buza május—júniusra	—
Tavaszi tengori	8.50—8.51
Őszi tengori	8.72—8.78
Tavaszi zab	—
Őszi zab	5.10—5.12
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	5.16—5.17
Tavaszi repce	10.85—

Ertéktőzsdé: Valamivel élénkebb hangulatra kis szilárdság érzlelhető.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	380.10
Magyar hitelrészvény	387—
Osztrák államvasut	358—
Lombard	—
Jelzálog hitelbank	—
Rima-Muranyi	—
Villamosvasut	288.50

S Z E Z Ű Z I G T.

— Július 30. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban ayers szesz 51 forint — krajczár, kocsinybor 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter 7/8 beleértve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermázsként.

LÉGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		H ő m é r s é k l e t C°	
	legmagasab	legalantabb	legmagasab	legalantabb
Július 11	762.6	759.7	29.8	20.0
" 12	59.0	58.8	28.7	17.7
" 13	60.2	58.0	24.8	17.9
" 14	60.8	59.5	29.8	17.2
" 15	59.1	57.4	30.7	20.3
" 16	59.8	58.9	29.9	20.0
" 17	59.6	58.2	29.5	19.1

Hó és nap	S z é l		F e n n ő z e t	É s z r e v é t e l
	irány	erősség		
Július 11	DN.	5	borult	este zivatar
" 12	N.	3	félborult	este esik
" 13	DN.	3	félborult	reggel esik
" 14	DK.	4	derült	—
" 15	DN.	4	félborult	—
" 16	DK.	3	félborult	délután dörgés
" 17	DK.	5	félborult	este dörög, esik

POSGAY LAJOS dr.

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 30. d. a. 5 óra.

Buza bányási új	6.45—6.80
Buza tiszavidéki	6.50—6.85
Buza pestvidéki	6.45—6.80
Buza fejeermegyei	6.45—6.80
Buza bácskai	6.55—6.90
Rozs új, elsőrendű	5.45—5.50
Rozs új, másodrendű	5.40—5.45
Arpa taktarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.10—6.50
Tengori bányási	8.85—8.90
Tengori másodm	8.80—8.85
Káposzta-repoze bányási	9.50—10.10
Köles	—
Buza márczius—április	6.69—6.70
Buza szeptember—október	6.80—6.81
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	5.17—5.18
Tengori május—június	8.72—8.73
Tengori július—augustus	8.48—8.50
Tengori októberre	8.48—8.50
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.09—5.11
Káposzta-repoze augusztus—szeptember	10.80—10.40

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1906. július 30.]

Magyar aranyjárdék 4%	122.40
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4 1/2%	124.75
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.75
Magyar halmozgatási kötvény	100.—
Horvát szlavin földterhermentesítési kötvény	97.50

Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	158.—
Tiszasabályozási és szegedi kölcsön	189.—
Osztrák papírjárdék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	123.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	147.50
Osztrák-magyar bankrészvény	975.—
Magyar hitelbank részvény	397.—
Osztrák hitelbank részvény	380.30
Osztrák-magyar államvasut	359.—
20 frankos arany (N-poleond'or)	9.50
Német birodalmi márka	58.75
London	119.77
Páris	47.60

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Menyecske. Nem adhatunk határozott felvilágosítást, mert még nem volt alkalmunk a „Neptun” furdó intéző igazgatójával erről a tárgyról beszélni. A mi véleményünk szerint nyugodt lehet, nem hisszük, hogy azt a „hullámbál” a „Neptun” igazgatósága megismételtesse. Mert megesik ugyan a legokosabb emberen is, hogy elkövet valami nagy bolondságot, de ha már megessett az eset, jól vigyáz, hogy rá ne duplázson. Sőt feledésnek azt a bizonyos fátylát ugyancsak vastagon igyekszik ráteríteni.

Az a „hullámbál” pedig, a melynek vasárnap megismétléséről hallott, ilyen felednivaló nagy bolondság, melyet a „Neptun” intézői közül senki sem engedhet meg magának. Egy tréfa értéke és hatása mindig a körülményektől is függ. Ha X. avagy Y. a Maros hátán maga állít fel uszózaházat és abban helyez el lepedőkkel kellőleg körülbástyázott helyen cigánybandát és meghívott vendégeit táncoltatja meg a Maros hullámai között, arról azt fogjuk mondani, hogy vidám ügyborékoló kedvű ur, a kiben öröme telhetik a jó embereinek. A ki jó ember és még sem telik tenne kedve, az egyszerűen nem fogadja el a meghívást és megfürdök ott, a hol a vízben nem terem sem sonka, sem szalámi és sem lepedőn inner sem tud nem szól muzsikassó csimbalom.

De ha X. avagy Y. ur a „Neptun” részvénytársaság intéző tagjakép indítványozná a „hullámbálak” általánosítását, senki sem mondaná vidám ügyborékoló kedvű urnak, hanem izéletelen, tapintatlan indítványozónak és rossz üzletembernek.

Mert ha a — nem meghívott, hanem **fiszet** furdóvendégek közt csak Ön egyedül volna is asszonyom, a ki nem találja a tiszteletre legjobban méltó szokásnak, ha leányok és asszonyok bájos idomaikhoz szerelmesen simuló nedves kosztümökben asztal tetején járják a kállai — egyest, akkor is lekeilene az indítványozóknak mondani, hogy a nagyratörő vágyukról, hogy a fenyegek hős árnyékába nem menekülhetett aradi emberiség számára táncmulatságokkal is élénkített furdóhelylyé emeljék a „Neptun” uszózaházat. Pedig nem Ön az egyetlen, a kinek a jó érzékét akkor sértette az a hejehuja.

Különben azokon az utánsott nagy furdóhelyeken sem a furdókabinokban rendezik a négyeseket hanem a szalonokban, a honnan viszont számíttva van a legkaczerább uszórúha is.

Miután azonban a „Neptun”-nak még nincs kurszalónja, ha egy bálnak lennie kell lehetne a dolgon úgy segíteni, hogy a cigányokat főállítvának a vár felé eső tatabányán, a vároldal homokos partján a gálans várparancsnok engedelmével lombsátort állítanak fel — oh nem buvá — hanem étkezőhelyül, aztán mikor a cigány a négyesre „beharangozna”, a férfi és nőuszóhásból a „táncosok”, a hős hullámok közé vetnék magukat. Kiki asszal a nővel állna aztán a tulsó part sekélyes vizében a sorba, a kivel egyszerre érkeznek meg. Így legalább meg lehetne állapítani azt is milyen összefüggés van a szivverés és az uszótémpó között. Odát állhatna aztán a bál akár-meddig.

A „Neptun” ilyenformán egyszerre akár „tengeri furdóvé” is emelkedhetnék, a melylyel mindenki élhet is, nem is. Aki például beéri a szerény marosfurdóval ideát marad, a kit vágyai vezérelnek, átuszik a vároldalra a hol nemcsak lábcsiklandoztató főveuy, hanem habzó sör, omlós-sonka és pikans virslik várják.

Őszintén szólva nem hisszük, hogy a „Neptun” igazgatósága ebbe a tervbe belemenjen, ép azért sem hisszük, hogy az ennél tökéletlenebb multkori bálát megismételni engedje. Különben addig kár volna a furdóruhát elvitetni nemcsak eső után, eső előtt sem kell köpönyeg.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza,**
távollétében a szerkesztésért felelős:
Dr. Lengyel Sándor.

5980/896. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892 évi márczius hó 5-én 14837 sz. a. kiadott 3 a vasárnapi mukaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében értesitem az érdekelteket, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-éig eső vasárnapokon az alább jelölt ipari munkák és kereskedelmi üzleteknek délelőtt 10 óráig gyakorolhatók u. m.

1. a gépipárnál sürgős és halaszthatatlan javítási munkák;
2. a kisipárnál sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a pékipárnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes és kolbászkészítő ipárnál az elkészítés elárúsítása és szállítása.
5. bank és váltó üzletet;
6. boltok minden kereskedelmi elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cseléd-zerző intézetek;
9. elárúsító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer, rövid áru, divat, vas és egyéb kereskedések

12. vad kereskedések.
13. baromfi kereskedések és minden más hasznoló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás;

14. szatócs üzletek;

15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazott irodabehi munkája;

A jelen hirdetményben foglaltat azzal adom értesítésre az érdekelteket, hogy mind azok ellen, kik az előirt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891 évi XIII. t. cz. 6 § a értelmében eog a büntető eljárás folyamataba tétetni.

Sarlot
főkapitány.

Hirdetmény.

A nmé.t. magyar kir. földmivelésügyi miniszteriumnak 39694/96. szám a att keit intévénye alapján közhírré tesszük, hogy az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság f. évi június hó 12-én 56492. sz. a. kelt hirdetménye szerint a keddi és csütörtöki bécs szt-marxi vásárokon megvett sertéseknek a bécsi hentesek vágóhelyiségeibe való elszállítására a határidőt ugyanazon hét pénteki napjának estéig meghosszabbította.

A városi tanács.

Minden magyar hazáinak

küldök kívánatra ingyen egy szép emléket az

ezredéves kiállításról.

Csomagolás és szállításért csak 30 kr. levélbélyegben küldendő.

Epstein Henrik,

1064 Budapest, Nádor-utca 59. sz.

2494/1896.

1065

Hirdetmény.

Gyulicza község határában az országut mentén folyó hó 22-én reggeli 6 órakor egy 3 éves sárga fehér tarka szőrű tehén találtatott bitangságban.

Felhivatik annak tulajdonosa, hogy az állathozói tulajdoni jogát Gyulicza község előjáróságánál 8 nap alatt igazolja, mivel ellenesetben mint gazdátlan jószág az 1894. évi XII. t. cz. végrehajtása tárgyában kelt utasítás 107. §-a értelmében nyilvános árverés útján eladatni fog.

Kelt Gyuliczán, 1896. évi július hó 23-ikán.

Dami György, Sztepanesk Mojsze,
körjegyző. biró.

Arad. sz. kir. város polgármesterétől.

2008/1896. pm.

Hirdetmény.

Néhai Pály Jozsefné sz. Kishalmy Kle mentina emlékezetére idb. Kishalmy Ferencz úr által tett alapítvány 4000 ftnyi tőkájének 200 ftot tevő egy évi kamatai, mint kiházasítási vagy üzlet berendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 19-én egy az aradi polgári jótékony négyelet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsösü szorgalmas árvának vagy egy oly egyének, ki szintén a nevezett árvaházban neve tetett, s mint nagykorú lép házasságra vagy kezd üzletet, — kifognak adatni.

Azok tehát, kik ezen segítyt elnyerni óhajtják s a megjelölt minősítéssel bírnak, fohivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1896. évi augusztus hó 17-éig benyujtsák.

Aradon, 1896. évi július hó 26-án.

Salacz,
kir. tanácsos, polgármester

8563/896. pm

Hirdetmény.

A «Baros» sétányban a gyermekek és az azok felügyeletével megbízottak nemkülönbben a gyermekkocsik számára a sétánynak ezen czélra szolgáló mindkét végén levő térség jelöltetik ki, míg a sétány egyéb helyeinek jeléül az utaknak köröndöknek és a sétatéri kioszk előtti térségnek gyermekek és az ezek felügyeletével megbízott alkalmazottak nemkülönbben a gyermek kocsik általi elfoglalása a sétáló közönségre való tekintettel ezennel megtiltatik.

Erről a közönség azon figyelmeztetéssel értesítettetik, hogy gyermekeiket és az ezek felügyeletével megbízott alkalmazottakat a tilalmazott helyektől távol tartsák a gyermek kocsiknak ezen helyeken tolatását vesztegetését meg ne engedjék.

Megjegyeztetik, hogy a városháza megetti sétány azonban korlátlanul használható.

Arad 1896. július 20.

Rendőrkapitányság.

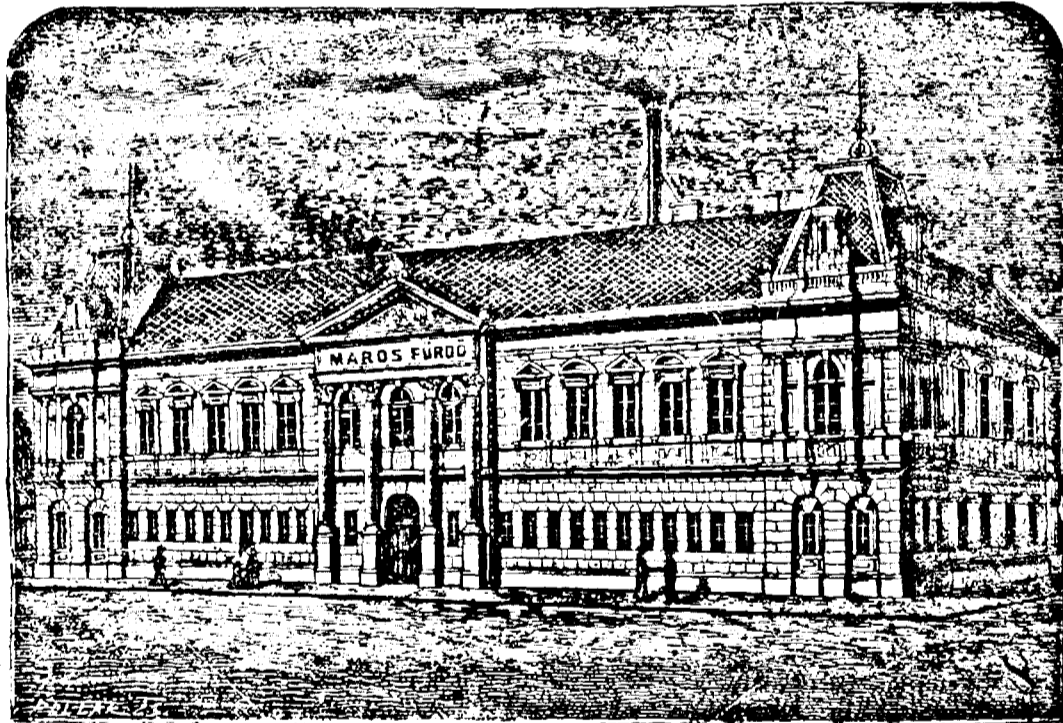
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja, s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja „fürdés.”

A fürdő, kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tihessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindeaki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgálatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyzés a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy úcák-jegy	— frt 40 kr.
Uszáz-tanítás.	
Hidényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 80 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.

Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr
Vas és mőor-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 80 kr
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr
Ruha nélkül	— frt 40 kr
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	8 kr.
Pénztárnyitás	
nyáron reggeli 6 órakor.	
télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelketben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. oz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcával parkettával kikapolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálatat kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

80 — x